

WIADOMOŚCI

Narodowego Banku Polskiego

Miesięcznik

Tylko do użytku służbowego.

TREŚĆ NUMERU

I. DZIAŁ ARTYKUŁOWY:	str.
1. Funkcje banku socjalistycznego — <i>Witold Trąmpczyński</i>	4
2. Istota zmian w nowej Instrukcji Kredytowej — <i>M. L. Kostowski</i>	7
3. Umowy handlowe i płatnicze w praktyce przedwojennej i dzisiejszej — <i>Alfred Siebeneichen</i>	12
4. Zakres i zasady reglamentacji dewizowej w Polsce — <i>Paweł Heinzelman</i>	16
5. Źródła środków obrotowych przedsiębiorstwa socjalistycznego — <i>Miroslaw Orłowski</i>	20
II. ORGANIZACJA I TECHNIKA FINANSOWA:	
1. Maszyny do księgowania i księgowość maszynowa w bankach — <i>Zdzisław Gorczyca</i>	24
2. Jednolity plan kont dla banków — <i>Kazimierz Niemski</i>	30
3. Jednolita bankowa technika obrotu pieniężnego — <i>Stefan Szałowski</i>	43
III. DZIAŁ INSTRUKCYJNY:	
Departament Ogólny	
1. Wyciągi z pism Wydziału Organizacyjnego	46
Departament Kredytowy	
1. Analiza rachunku wyników oraz specyfikacji nakładów rodzajowych	49
2. Finansowanie inwestycji w spółdzielczości	55
3. Wyciągi z listów Departamentu Kredytowego	57
Departament Zagraniczny	
1. Rozliczenia zagranicznych dostaw o specjalnym charakterze	58
IV. DZIAŁ RACJONALIZACJI	60
V. PYTANIA I ODPOWIEDZI	62
VI. BIBLIOGRAFIA	63

SPIS RZECZY

zamieszczonych w Roczniku VI „Wiadomości Narodowego Banku Polskiego” za rok 1950.

	I. PIENIĄDZ	Nr	Strona
	Przemówienie Ministra Konstantego Dąbrowskiego na posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dniu 28 października 1950 roku	12	837
	Ustawa z dnia 28 października 1950 r. o zmianie systemu pieniężnego	12	844
	Uchwała Rady Ministrów z dnia 28 października o zmianie systemu pieniężnego	12	846
	Komunikat Narodowego Banku Polskiego o wymianie pieniędzy	12	850
MADURA K.	Rola Narodowego Banku Polskiego w wykonaniu ustawy o zmianie systemu pieniężnego	12	851
GAWOR B.	Udział Kadr Narodowego Banku Polskiego w akcji wymiany pieniędzy	12	859
HEINZELMAN P.	Zakaz posiadania walut i złota w nowym systemie pieniężnym	12	861
	Pieniądz radziecki	6,7	429, 486

	II. BANKI (zagadnienia ogólne)		
TRAMPCZYŃSKI W.	Funkcje banku socjalistycznego	1	4
PIOTROWSKI B.	Zadania Banku w świetle planu sześcioletniego	11	753
GLUCK L.	Usprawnienie aparatu kredytowego Narodowego Banku Polskiego w 1950 r.	3	144
LITWINIUK J.	Dobra kontrola rękojmią wykonania planu	11	761
MICHALSKI S.	Koszty usług bankowych	3	150
MICHALSKI S.	Zagadnienie kalkulacji kosztów bankowych	8	541
MICHALSKI S.	Usługi bankowe w obliczeniach dochodu narodowego	11	767
MILKOWSKI W.	Koszty usług bankowych	7	480
ORŁOWSKI M.	O pogłębienie kontroli bankowej	10	703

BANK PAŃSTWA ZSRR.

I. Operacje podstawowe	8	548
II. Wykonanie kasowe budżetu państwa	9	631
III. Obsługa banków inwestycyjnych	10	706
IV. Obsługa klienta	11	773
V. Rozliczenia międzyoddziałowe	12	869

III. KREDYT

FALKOWSKI S.	Zapasy — Kredyt — Środki płatnicze	12	864
KOSTOWSKI M. L.	Istota zmian w Nowej Instrukcji Kredytowej	1	7
KUCHARSKI M.	Finansowanie robót kapitałnych wykonywanych sposobem gospodarczym	7	502
KUCHARSKI M.	Podstawowe założenia planowania kredytowego na rok 1950	2	85
SZTWIERTNIA J.	Obowiązki kontrolowanych przedsiębiorstw wobec NBP na tle instrukcji kredytowej	4	241

IV. PLANOWANIE FINANSOWE

CEGIELSKI A.	Zadania i organizacja planu kasowego	4	209
PIROŻYŃSKI Z.	Budżet państwowy na rok 1950.	3	137
POLACZEK S.	Kwartalne i miesięczne planowanie obrotów płatniczych z zagranicą	2	100
	Planowanie wydatków inwestycyjnych w ZSRR.	4	226
	Planowanie podatków i opłat od ludności w ZSRR	9	637

V. SYSTEM FINANSOWY

CZERWIŃSKI T.	System cen w przedsiębiorstwach państwowych	5	363
GLUCK L.	Rola aparatu kredytowego w pogłębieniu dyscypliny finansowej przedsiębiorstw	6	289
KOSTOWSKI M. L.	Drogi rozwoju bankowego systemu finansowania i kontroli przedsiębiorstw	5,6	319, 393

387

		Nr	Strona
KUROWSKI L.	Problematyka finansowa przedsiębiorczości państw.	9	621
LEPCZAK J.	Zasady obrotu bezgotówkowego w ZSRR	3	168
ORŁOWSKI M.	System finansowy przedsiębiorstw radzieckich	3	171
ORŁOWSKI M.	Źródła środków obrotowych przedsiębiorstwa socja- listycznego	1	20
PICHULA S.	Finansowanie i system finansowy CHZ.	3	165
	Dwie formy socjalistycznej własności oraz podstawy organizacji dochodów państwowych ZSRR	11	786
	System i polityka podatkowa ZSRR	5	340

VI. ŚRODKI OBROTOWE

CHOLIŃSKI T.	Rola i funkcje przyspieszenia obiegu środków obro- towych	5	295
CHOLIŃSKI T.	Normowanie środków obrotowych w jednostkach handlowych	7	475
CHOLIŃSKI T.	Z problematyki normowania środków obrotowych	9	652
KOSTOWSKI M. L.	Próby definicji środków obrotowych	7	471
KRZYŻKIEWICZ Z.	Normowanie środków obrotowych w przedsiębiorst- wach usługowych	6	406
KUCHARSKI M.	Rola zobowiązań w finansowaniu środków obroto- wych przedsiębiorstw	10	697
NIEDOBA K.	Kontrola finansowa przy pomocy planowanych wskaź- ników obracalności	5	299
ORŁOWSKI M.	Przedsiębiorstwo socjalistyczne i jego środki obrotowe	5	327
STOLARCZYK S.	NBP na nowym etapie współpracy z zakładami pro- dukcyjnymi	5	304
SZAŁOWSKI S.	Technika finansowa a przyspieszenie obiegu środków obrotowych	4	231
SZTWIERTNIA J.	Rola Izby Rozrachunkowych w przyspieszeniu obiegu środków obrotowych	7	514
SZYROCKI J.	Rola Narodowego Banku Polskiego w przyspieszeniu obiegu środków obrotowych	2	81
SZYROCKI J.	Analiza obiegu środków obrotowych	4	221
TROMPETEUR K.	Normowanie środków obrotowych	9	648
ZDYB Z.	Przyspieszyć obieg środków obrotowych w przedsię- biorstwach społecznych	2	79
ZDYB Z.	Bankowe sposoby mobilizacji rezerw środków obro- towych w przedsiębiorstwach kontrolowanych	6	400
	Z doświadczeń PZPB im. Józefa Stalina w Łodzi	5	306

VII. ORGANIZACJA I TECHNIKA PRACY BANKOWEJ

CHOLIŃSKI T.	Spostrzeżenia z pierwszego okresu kontroli funduszu płac	2	90
CZERWIŃSKI T.	Stosowanie rygorów i sankcji finansowych	7	507
DZIEGIELEWSKI J.	Wpływ systemu finansowego na strukturę planu kont GAWOR B	7	494
	Źródła błędów cyfrowych i sposoby szybkiego ich wykrywania	2	110
GAWOR B.	Współpraca klienta z Bankiem	6	440
GAWOR B.	Kontrola liczników maszyn biurowych	7	524
GORCZYCA Z.	Współpraca referatów OKP z Wydziałem Organiza- cyjnym	10	751
GORCZYCA Z.	Maszyny do księgowania i księgowość maszynowa w bankach	1	24
HERMANOWICZ J.	Organizacja pracy w oddziałach kredytowych	8	562
HERMANOWICZ J.	Organizacja pracy w działach kredytowych oddzia- łów NBP	10	731
HOSZOWSKI J.	System rozliczeń w PMS na odcinku skupu surowki	11	799
HUPERT J.	Obrót towarowy i system rozliczeń w branży mięsnej	4	251
HUPERT J.	Zmiana organizacji obrotu towarowego i systemu roz- liczeń w branży mięsnej	9	659
KARCZMAR M.	Kontrola wyników działalności przedsiębiorstw	8	566
KOMAR S.	Obowiązki Wydziałów Finansowania w Dep. Kredy- towym w świetle Instr. Służbowych VI i VI/2	4	248
KOMAR S.	Miesięczne sprawozdania oddziałów	9	656
KONWIŃSKI R.	Wyszukiwanie błędów w dziale rachunków osobowych	10	734

		Nr	Strona
LIPIŃSKI J.	Organizacja sprawozdawczości obrotów płatniczych z zagranicą	4	255
LITWINIUK J.	Normowanie pracy w Narodowym Banku Polskim	5	359
KACZURBA J.	Planowy system oszczędzania i realizacji zadań oszczędnościowych w NBP.	3	175
ŁADOŚ Z.	Racjonalizacja formularzy bankowych (I, II)	2,3	114, 187
ŁADOŚ Z.	Analiza wydajności pracy działów manipulacyjnych	10	727
MADURA K.	Obsługa kasowa budżetu Państwa przez NBP.	9	645
MICHALAK E.	Biura Wzajemnych Rozrachunków na tle działalności NBP.	11	794
NIEMSKI K.	Jednolity plan kont dla banków	1	30
ORŁOWSKI M.	Sprawozdawczość oddziałów o sytuacji gospodarczej ich okręgów	4	239
OLEKSY T.	Kontrola funduszu płac w świetle spostrzeżeń Wydziału Inspekcji i Kontroli	8	581
PRZEŁĘCKI L.	Układ bilansu bankowego	2	105
PRZEŁĘCKI L.	Oddziały a sprawozdawczość Centralnej Księgowości	6	443
PRZEŁĘCKI L.	Rola głównego księgowego w aparacie bankowym	8	575
PRZYŁUSKI T.	Współpraca NBP z centralami handlu zagranicznego	11	790
RAUE J.	Konosament przy realizacji akredytywy	4	361
RAUE J.	Wymagania banku odnośnie dokumentu ubezpieczeniowego przy realizacji akredytywy dokumentowej	11	801
RUECKER R. A.	Akredytywa w obrotach zagranicznych (I, II).	4,5	257, 365
RUECKER R. A.	Obieg dokumentów i technika obsługi bankowej akredytywy dokumentowej	7	518
RUECKER R. A.	Inkaso dokumentowe	8	591
STEINHAUF F.	Zobowiązania zaległe w planach finansowania	9	664
SZAŁOWSKI S.	Jednolita bankowa technika obrotu pieniężnego	1	43
SZAŁOWSKI S.	Biura Wzajemnych Rozrachunków	6	435
SZAŁOWSKI S.	Utworzenie Biur Rozrachunkowych przy oddz. NBP.	3	186
SZAŁOWSKI S.	Jedność Kasy Narodowego Banku Polskiego i Banku Inwestycyjnego	8	578
SZAŁOWSKI S.	O reorganizację Izb Rozrachunkowych	10	722
	Rozszerzenie działalności Biur Wzajemnych Rozrachunków	8	597
	Struktura NBP na tle jego zadań	11	805
	Struktura wewnętrzna oddziałów NBP.	12	873
SZTWIERTNIA J.	Czy należy popierać rozwój Biur Wzajemnych Rozrachunków	11	797
SZYROCKI J.	Sprawa podniesienia poziomu pracy działów kredytowych	10	713
ZAWADZKI J.	Po pierwszym okresie sprawozdawczości z obrotów kasowych		

VIII. RÓŻNE

BANASZKIEWICZ E.	Podatki państwowe w Polsce	6,7	415, 483
BUKOWSKI W.	Państwowy arbitraż gospodarczy	5	330
HEINZELMAN P.	Zakres i zasady reglamentacji dewizowej w Polsce	1	16
PRACKI S.	Nieruchomości i spadki a przepisy dewizowe	3	160
LITWINIUK J.	Współzawodnictwo w teorii i praktyce	3	156
SIEBENEICHEN A.	Umowy Handlowe i płatnicze w praktyce przedwojennej i dzisiejszej	1,2	12, 95
SIEBENEICHEN A.	Powojenne przemiany w polskim systemie rozrachunków z zagranicą	5	333
	Wykonanie zobowiązań pierwszomajowych	8	599

IX. DZIAŁ INSTRUKCYJNY.

a) Departament Ogólny

Akredytywy krajowe	8	605
Formularze stosowane przy wypłatach gotówkowych	11	810
Mechanizacja — mnożenie przy pomocy maszyn sumujących	10	734
Wpłaty wieczorowe i S. IV/G.	10	736
Zmiana systemu pieniężnego	12	876

Wyciągi z pism Wydziału Ogólnego

b) Departament Kredytowy		Nr	Strona
Analiza rachunku wyników oraz specyfikacji nakładów rodzajowych	1	49	
Błędna analiza wniosku kredytowego	6	446	
Dekadowe wykazy stanu zadłużenia przedsiębiorstw kontrolowanych i sald kredytowych rachunków osobowych	12	878	
Finansowanie inwestycji w spółdzielczości	1	55	
Uchwały i wyjaśnienia Komisji Koordynacyjnej NBP i BI	3,5 8,11	195,372 815, 602	
Usprawnić pracę oddziałów	7	527	
Uwagi o finansowaniu przedsiębiorstw ulegających przekształceniu	2	117	
Uwagi o normach i normatywach w handlu spółdzielczym	2	124	
Wyciągi z pism Departamentu Kredytowego	5	371	
Wzmoc sprawność pracy działów kredytowych	2	123	
W sprawie rozliczeń z P. J. 1949 r. za inwestycje i kapitalne remonty	3	192	
Zagadnienia finansowania kapitalnych remontów w r. 1950.	11	812	
Z problematyki inwestycyjnej	4	264	
Wyjaśnienia niektórych wątpliwości powstałych na tle stosowania instrukcji VI/2			
Nr 1 str. 57, Nr 2 str. 129, Nr 3 str. 197, Nr 4 str. 271, Nr 5 str. 377, Nr 6 str. 451, Nr 7 str. 532, Nr 8 str. 608, Nr 9 str. 669, Nr 10 str. 744, Nr 11 str. 817, Nr 12 str. 880.			
Wyciągi z komunikatów wewnętrznych ZSS			
Nr 2 str. 127, Nr 3 str. 196, Nr 4 str. 268, Nr 5 str. 373, Nr 6 str. 448, Nr 7 str. 528, Nr 8 str. 606, Nr 9 str. 673, Nr 10 str. 741, Nr 11 str. 819, Nr 12 str. 887.			

c) Departament Zagraniczny		Nr	Strona
Należności polskie od zagranicy	3	200	
Obroty złotem w kraju	5	383	
Przyjmowanie przez oddziały zgłoszeń mienia posiadanego za granicą oraz majątku cudzoziemców w kraju i zobowiązań na rzecz cudzoziemców	8,9	612,674	
Rozliczenia zagranicznych dostaw o specjalnym charakterze	1	58	
Stawki przeliczeniowe dla dewiz i pieniędzy zagranicznych	2,46, 9,11	131,294 456,676	
Zarządzenie Komisji Dewizowej wydane w związku ze zmianą systemu pieniężnego	12 2, 4, 6 9,12	890 131, 274, 456 676, 889	

d) Wydział Inspekcji i Kontroli		Nr	Strona
Zlecenia porewizyjne w świetle kontroli ich wykonania	8	617	

e) Wydział Inwestycyjny		Nr	Strona
Organizacja służb inwestycyjnych NBP na tle planu inwestycyjnego na rok 1951.	12	898	

X. Dział racjonalizacji

Nr 1 str. 60, Nr 2 str. 132, Nr 3 str. 202, Nr 4 str. 275, Nr 6 str. 457, Nr 9 str. 677, Nr 10 str. 478, Nr 11 str. 820, Nr 12 str. 895.

XI. PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 1 str. 62, Nr 3 str. 204, Nr 4 str. 280, Nr 5 str. 385, Nr 6 str. 460, Nr 7 str. 537, Nr 9 str. 679, Nr 11 str. 823, Nr 12 str. 901.

XII. BIBLIOGRAFIA

(Ważniejsze pozycje z radzieckiej i polskiej literatury ekonomicznej).

Nr 1 str. 63, Nr 4 str. 281, Nr 6 str. 464, Nr 9 str. 684, Nr 11 str. 825, Nr 12 str. 903.

XIII. CZYTELNICY PISZA

Nr 8 str. 618.